

52
46
G Ł O S 49 308

Jaśnie Wielmożnego Jmci Pana

G O D L E W S K I E G O

SĘDZIEGO ZIEMSKIEGO Y POSŁA ZIEMI

NURSKIEY

Na Sessyi Seymowey Dnia 19. Października R. 1790.

MIANY.

NAYIASNIBYSZE SKONFEDEROWANE RZPLITEY STANY!

JStotną dla Posłującego być sędzę chwałą, ieżeli w ciągu swojego Urzędowania, żadnego nie ma osobistego widoku, prócz czystego pełnienia swego powołania; ieżeli unika pozoru nawet do posądzenia siebie od Publiczności.

Dążył do tego celu Seym dzisieyszy, kiedy zaięty prawdziwą gorliwością Dobra Publicznego, uroczyście zaręczył na początku Seymowania swego przy obieraniu Kommissarzów Woyskowych, iż nikt z Osób Posłujących do Dykasteriyów podawać się, i o funkcyę starać się nie będzie.

Mogło być co pięknieyszego, iak wyzucć się z własney miłości, zrzec się osobistej nagrody za podięte prace, aby tym mocniej sposobić się do ratowania Oyczyzny, i wspólnie o Jey zaradzania losie.

To tak wspaniałe postępowanie uczyniło nadzieję w Narodzie, iż początek rzeczy pomyślnie przedsięwziętey, nieodmienne od celu swego przyniesie skutki, zwłaszcza kie-

300 Kiedy w uskuteczeniu pomienionego Warunku żaden z Po-
flujących do Kommissyi Woyskowej nie podał się, i umie-
szczony nie został.

Lecz nie długo cieszyć się można było nadzieją przed-
sięwziętej Czynności. Jak tylko wzięte do decyzji mate-
rye Woyskowe, skoro przyniesiony w Projekcie pod roz-
wagę Nayiaśn: STANOW Etat Woyskowy, próżno tam
było stawać za oszczędnością Skarbu Publicznego przez
umnieyszenie płacy jednym, przez uchylenie całkowicie
nie potrzebnych drugich Rang Woyskowych, bo zachodził
iuz na ten czas osobisty interess, bo mówić w tey materji,
było to brane za skutek osobistego kogoż prześladowania.

Wiadomo Wam dobrze Nayiaśn: STANY, iż party-
kularne Interessa przywodziły Seymujących do marnotra-
wienia czasu, do ulegania podobno nie raz Osobistości, a
zatem do niedokładności stanowionego Prawa.

Ztąd między Nami nieufność, ztąd tylekróć iednych
przez drugich prześladowania, ztąd narzekania na bez-
czynność Seymu, ztąd wnioski tu czynione, że iakowas
mara niewidzialna tamuje Obrady Nasze.

Tę ja marę uważam Nayiaśn: STANY, w Seymowa-
niu tam osobliwiey, gdzie zachodzi czyi osobisty z Sey-
mujących interess, tey mary oddalenia koniecznie potrze-
ba, i zagrodzenia icy wstępu na zawsze do tey Praw Świą-
tyni, w którey wszystko o ogólnym Rzplitey interessie,
a nie o partykularnych radzić i stanować należy, bo w tym
a nie innym celu Narod zgromadza się w swoich Repre-
zentantach na Obrady Publiczne.

Nayiaśn: STANY co przeszło, iuz tego zwrotu żą-
dać nie podobna, miarkując tylko z przeszłości na przy-
szłość, ostrożnemi być Wam przynależy z koniecznego
obowiązku.

Stawać przedsięwziętem Nayiaśn: STANY, przy
Warunku nayprzòd na terażnieyszym Seymie przyjętym,

aby Osoby Poſtępujące do Dykaſteryów na Urzędy bądź Skarbowe Cywilne, bądź Woyskowe, i inne tym podobne podawać ſię za Kandydatów nie miały mocy; gdyż Nayiaſn: STANY, te przyczyny, które Seymujących powodowały, do przyięcia Warunku przy obieraniu Kommiſſarzyów Woyskowych, powinny Wami kierować i w terażnieyſzym czasie przy naſtąpić mianey Elekcyi Kommiſſarzyów tychże Woyskowych i Skarbowych.

Nayiaſn: STANY, pomieniony Warunek, choćby na Prawie wspartym nie był, ſkoro przyiętym ieſt iedno-myſlnością, już tym ſamym w czasie całego Seymu być od Nas zważanym i dotrzymywanym powinien; tym więcęcy kiedy Prawo Statutowe R. 1540. za Zygmunta w Krakowie napisane, już pócześnie terażnieyſzy przypadek obięło.

Co zaś mnie mocniej przekonywa w moim przedſięwzięciu, oto Nayiaſn: STANY prorogowaliśmy bez odwołania ſię do Narodu czas Seymowania, przedłużyliśmy Związek Konfederacyi, zatwierdziliśmy ſiebie ſamych, ſamowładnie na dalſzym urzędowaniu, a to wſzytko dokonane zoſtało w celu tym, że Raturek Oyczynny, że ogólne Dobro Rzplitey tego po Nas wymagało.

Tym ſposobem poſtąpiwſzy ſobie, czyliż zgodziłoby ſię to z zamiarem Naſzym, i z ſamą nareszcie przyzwoi- tością, iżby Osoby Seymujące miały ſię podawać i umie- szczać w Dykaſteryach, iżby z Prawodawców idąc na Wykonywaczów Praw, na przemiany nieiako Panów i Sług przybierali na ſiebie poſtać? A nie mogliżby ſuſznie O- bywatele ſądzić, iż dla tego Seym prorogowanym zoſtał, aby Seymujący upatrowali ſobie nadgrody i korzyſci w tym czasie; daley że Ciż Seymujący zapomniawszy o ſwoim przyrzeczeniu i o Prawie, ſobie tylko ſamym dogadzać ſtarali ſię.

Nayiaſn: STANY, te pobudki doſtateczne być rozu- niem do przekonania kaźdego, iż Poſtępującym Osobom od-
dalać

30 dalać należy pozory nawet do posadzenia, lecz są inne bar-
dzo liczne, które ostrzegać zdają niebezpieczeństwem z
tego źródła pochodzącym. się

Zdało Nam się na terażniejszym Seymie, że tamie
ie Obrady arbitralne Seymowych Sessyi solwowanie, w
celu przyspieszenia Obrad ustanowiliśmy Prawem, iż sol-
wowanie Sessyi ma zależeć od woli STANOW. Za coz
nie mamy zawarować Prawem, czyli dawne reasumować,
iżby partykularne i osobiste Interessa nie szkodziły i nie
tamowały Obrad Publicznych.

Nayiaśn: STANY, w zawarowaniu Prawem publicznym
tego przypadku, w którym Warunek na tym Seymie za-
szedł, zapobieży się złey opinii, która z nieufności pocho-
dzi. Na ten czas dopiero zapewnić się może Publiczność,
że Poseł każdy w widoku swoim nie ma nic nad Dobro Pu-
bliczne. Na ten czas głos wolny zostanie bez cienia po-
deyrzliwości. W ten czas będzie szczerze mogli cudze po-
prawiać omyłki, gdy się od popelnienia omyłek własnych
oddali.

W tym zamiarze podałem Projekt do Laski na Dniu
zaonegdajszym, o którego podniesienie dopraszam się.

W A R U N E K

względem Osob Seymujących.

CHcąc mieć od cienia nawet podeyrzliwości Osoby Seymujące
wolnemi, a ztąd Seymowanie uczynić iak naysposobniejszym,
i dalekim od wszelkiego posadzenia. Z tego względu, My Król,
za zgodą Stanów Seymujących, dawniejsze ponawiając Prawa, po-
stanawiamy, i iako najmocniey warujemy: iż odtąd nie będzie wolno
Osobom Prawodactwo składającym, i aktualnie Posłującym o żadne
Funkcye Publiczne, iako to: Kommissarskie, Skarbowe, i Woyskowe
Obojga Narodów, i do innych Dykasteryów Kraiowych, które dotąd
są ustanowione, i które ustanowione być mogą, w czasie Urzędowa-
nia starać się, i do nichże podawać.

